

Na osnovu člana 15 Zakona o kulturi („Službeni list CG“ br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 40 stav 1 tačka 2 Statuta opštine Budva („Službeni list CG – Opštinski propisi“, br. 19/10), Skupština Opštine Budva na sjednici održanoj 11., 12., 13. i 14. marta 2013. donijela je

ODLUKU

Član 1

Usvaja se Elaborat o opravdanosti osnivanja narodne biblioteke JU „Biblioteka grada Budve“.

Član 2

Elaborat o opravdanosti osnivanja narodne biblioteke JU „Biblioteka grada Budve“ čini sastavni dio ove Odluke.

Član 3

Odluka o usvajanju Elaborata stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi“.

Broj: 0101- 174/1
Budva, 14. mart 2013. godine

SKUPŠTINA OPŠTINE BUDVA
PREDSJEDNIK,
Boro Lazović, s.r.

OPŠTINA BUDVA

ELABORAT
O OPRAVDANOSTI OSNIVANJA NARODNE
BIBLIOTEKE
JU „BIBLIOTEKA GRADA BUDVE“

Budva, februar 2013. godine

SADRŽAJ

I UVOD

II KRATKI ISTORIJAT RAZVOJA BIBLIOTEKE

III POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

**IV RAZLOZI ZA IZDVAJANJE BIBLIOTEKE IZ SASTAVA JU „MUZEJI,
GALE-
RIJA I BIBLIOTEKA“**

**V NOVI ORGANIZACIONI OBLIK, DJELOKRUG RADA I UNUTRAŠNJA
ORGANIZACIJA**

**VI PREDLOG PROSTORNOG RJEŠENJA ZA NARODNU BIBLIOTEKU
JU „BIBLIOTEKA GRADA BUDVE“**

VII NAČIN OBEZBJEDJENJA SREDSTAVA ZA RAD

VIII PREDLOG MJERA

I UVOD

Donošenjem Zakona o kulturi započeta je sveobuhvatna reforma zakonske regulative koja se odnosi na ovu djelatnost, ustanove i institucije kulture u Crnoj Gori. Donijeti su posebni zakoni (Zakon o zaštiti kulturnih dobara, Zakon o muzejskoj djelatnosti i Zakon o bibliotečkoj djelatnosti) kao i brojni podzakonski akti koji se odnose na muzejsku, arhivsku i bibliotečku djelatnost.

Nacionalnim programom razvoja kulture Crne Gore (2011 – 2015. godina) takodje je predviđena reforma institucionalnih okvira obavljanja poslova i djelatnosti kulture u okviru opšteg cilja *Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture*.

Reforme u oblasti kulture predviđaju nove prioritete, standarde, uslove i načine vršenja poslova, odnosno obavljanja djelatnosti iz oblasti kulture.

Reforme takodje podrazumijevaju i nove institucionalne oblike obavljanja muzejske i bibliotečke djelatnosti, uz zakonsku obavezu opština u Crnoj Gori da osnuju muzeje i narodne biblioteke, kao samostalne javne ustanove.

Osnivanje muzeja i biblioteka kao samostalnih javnih ustanova podrazumijeva i reorganizaciju postojećih ustanova iz oblasti kulture i njihove statusne, organizacione, koncepcijske i kadrovske promjene.

Institucionalni oblici obavljanja muzejske i bibliotečke djelatnosti su utvrđeni posebnim zakonima i to Zakonom o muzejskoj djelatnosti i Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, a način statusnih promjena postojećih javnih ustanova iz oblasti kulture i njihova reorganizacija u nove institucionalne oblike (muzeje i biblioteke kao samostalne javne ustanove) normativno je regulisan odredbama člana 36 Zakona o kulturi.

Citiranim odredbama propisano je da osnivač ustanove može promijeniti njen status, (izdvajanjem dijela ustanove u posebnu ustanovu, pripajanjem dijela ustanove drugoj ustanovi, organizovanje nove ustanove objedinjavanjem dijelova, odnosno spajanjem dvije ili više ustanova ili transformacijom ustanove u privredno društvo).

U opštini Budva djeluju 4 javne ustanove iz oblasti kulture i to JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, JU „Grad teatar“ Budva, JU Spomen dom „Reževići“ i JU Spomen dom „Crvena komuna“.

Opredjeljenje osnivača (Opštine Budva) je da se od postojećih JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, JU Spomen dom „Reževići“ i JU Spomen dom „Crvena komuna“ formiraju dvije javne ustanove i to JU „Muzej Budva“ i Narodna biblioteka JU „Biblioteka grada Budve“, što podrazumijeva:

- **izdvajanje biblioteke iz sastava JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ u posebnu ustanovu narodnu biblioteku i**
- **organizovanje nove ustanove JU Muzeji Budve, objedinjavanjem ustanova Spomen dom „Reževići“, Spomen dom „Crvena komuna“ i dijela JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ (dio Javne ustanove iz čijeg je sastava izdvojena biblioteka).**

S obzirom da je članom 15 Zakona o kulturi propisano da je osnivač ustanove dužan dužan, da prije donošenja akta o osnivanju ustanove, usvoji elaborat o opravdanosti osnivanja ustanove, predsjednik Opštine je donio rješenje br. 001-3241/1 od 16. decembra 2011. godine o obrazovanju radne grupe za izradu navedenog elaborata.

U skladu sa zakonskim propisima, ovaj elaborat ima zadatak da obrazloži opravdanost izdvajanja biblioteke iz JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ u narodnu biblioteku JU „Biblioteka grada Budve“, i da shodno Zakonu o bibliotečkoj djelatnosti („Službeni list CG“ br. 49/10 i 40/11) definiše novi organizacioni oblik narodne biblioteke koja će obezbjediti efikasno obavljanje poslova bibliotečke djelatnosti u smislu člana 2 i 3 citiranog Zakona.

Članom 2 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti definisan je sadržaj bibliotečke djelatnosti, a članom 3 normativno je regulisan način ostvarivanja javnog interesa u bibliotečkoj djelatnosti.

Elaborat se sastoji iz više poglavlja i to: uvodni dio, kratki istorijat razvoja biblioteke u Budvi, postojeći institucionalni okvir, razlozi za izdvajanje biblioteke iz sastava JU „Muzeji, galerija i biblioteka“, novi organizacioni oblik, djelokrug rada i unutrašnja organizacija, predlog prostornog rješenja za narodnu biblioteku JU „Biblioteka grada Budve“, način obezbjeđivanja uslova za rad i predlog mjera.

II KRATKI ISTORIJAT RAZVOJA BIBLIOTEKE

Drugo poglavlje – kratki istorijat razvoja biblioteke sadrži hronološki pregled razvoja bibliotečke djelatnosti u Budvi i njen značaj za razvoj kulture na ovom području.

Biblioteka je kulturna, informaciona, obrazovna i neprofitna ustanova koja korisnicima stavlja na raspolaganje organizovani fond bibliotečke gradje, kao i druge izvore informacija, usluge i servise.

U našem gradu, jednom od najstarijih gradova na crnogorskom primorju, početak bibliotečke djelatnosti je vezan za manastirske biblioteke. Na području opštine Budva je postojalo 7 pravoslavnih manastira i benediktinski manastir u Starom gradu u kojima su pohranjene bogate zbirke knjiga i starih dokumenata. Jedan od najstarijih je Psaltir na starogrčkom jeziku iz 1692 godine, a najvrijednija knjiga je rukopisno Četvoroevandjelje ilustrovano likovima jevandjelista i optočeno srebrom.

U manastirima su se djeca obrazovala i učila pismenosti, i ove vjerske institucije su bile od presudnog značaja za razvoj prosvete i kulture, a posebno za razvoj bibliotečke djelatnosti.

U XVIII i XIX vijeku krupne društveno-ekonomske promjene, ilirski pokret i ideja nacionalnog preporoda dopinijeli su nacionalnoj emancipaciji i ubrzali razvoj prosvete i kulture. Stoga ne čudi činjenica, da je čitaonica u Budvi bila najstarija čitaonica u Crnoj_Gori, poslije Risna i Kotora. Ova čitaonica se krajem XIX vijeka zvala „Srpska čitaonica“ i bila je smještena na I spratu privatne kuće uglednog Budvanina Toma Luketića.

Uporedo sa radom „Srpske čitaonice“ 1900. godine je formirana i hrvatska čitaonica pod imenom „Sloga“. Ove čitaonice su dobro saradnjive, i istovremeno potvrdjivale da je grad Budva mjesto skladnih međjunacionalnih odnosa.

Rad navedenih čitaonica prekinut je izbijanjem I svjetskog rata odlukom austrougarskih vlasti.

Nakon završetka I svjetskog rata 1918. godine, nastavljen je rad čitaonice, ali usljed teških materijalnih prilika, rad čitaonice nije bio naročito aktivan. U kasnijem periodu već 1926. godine oformljeno je „Društvo čitaonica- Budva“ koje je imalo 75 članova koji su redovno plaćali članarinu, i čitaonica je imala svoje prostorije, biblioteku i bila je pretplaćena na nekoliko listova.

Prva čitaonica u Paštrovićima je formirana 1890 godine u Kastel Lastvi, današnjem Petrovcu pod nazivom „Srpska čitaonica“. U okviru Čitaonice, 1911. godine osnovano je i prvo Sportsko – sokolsko društvo. Mnogi mještani i iseljenici iz Paštrovića pomagali su rad i razvoj Čitaonice. Izvršena je pretplata na više listova i časopisa i nabavljane su knjige iz Cetinja, Beograda, Novog Sada i drugih mjesta. Pod okriljem Čitaonice, pored Sokolskog društva, osnovani su i Turističko društvo „Primorje“ 1925. godine, kao i Kulturno – prosvjetno društvo „Primorje“, koje je do Drugog svjetskog rata imalo i svoj orkestar. Naročito su zapažene aktivnosti Čitaonice u periodu postojanja Crvene komune od 1920–1921. godine.

Posebno se naglašava da je 1906. društvo „Srpska čitaonica“ podiglo vlastitu zgradu koja je srušena u katastorfalnom zemljotresu koji je pogodio Crnu Goru 1979. godine.

Rad budvanske i paštrovske čitaonice prekinut je tokom Drugog svjetskog rata.

Organizacija i rad Budvanske čitaonice nakon Drugog svjetskog rata

Organizacija i rad Budvanske čitaonice u poslijeratnom periodu obuhvata razdoblja kako slijedi:

- od 1946 - 1960. god. samostalna institucija,
- od 1960 – 1967. god. u sastavu „Narodnog univerziteta,
- od 1967 – 1972. god. u sastavu „Centra za kulturno-umjetničku djelatnost“,
- od 1972 – 1978. god. u sastavu „Kulturnog centra“,
- od 1979 – 1991. god. u sastavu „Kulturno - informativnog centra“ i
- od 1992 – 2013. god. u sastavu JU“Muzeji, galerija i biblioteka“.

Period 1946 - 1960 godina

Nakon oslobođenja, 1946. godine, otvorena je Biblioteka sa čitaonicom kao samostalna institucija. Osiromašena ratnim razaranjima, država nije imala dovoljno sredstava za unapredjenje rada biblioteke pa je 1960 godine Biblioteka je pripojena Narodnom univerzitetu.

Period 1960 – 1967 godina

Sastav Narodnog univerziteta su činile organizacione jedinice: Bioskop u Budvi, Bioskop u Petrovcu, Biblioteka sa čitaonicom u Budvi i Biblioteka sa čitaonicom u Petrovcu.

Biblioteka je tada imala oko 3000 knjiga i dobijala je 26 raznih listova i časopisa, dok je čitaonica imala 22 sjedišta. U 1965. godini imala je 350 članova, koji su na čitanje uzimali oko 2000 knjiga, a čitaonicu je koristilo oko 6000 posjetilaca. Biblioteka nije imala stalno zaposleno stručno lice, već je poslove obavljao radnik Univerziteta. U sklopu Narodnog univerziteta Biblioteka je radila sve do 1967. godine.

Biblioteka u Petrovcu je u 1965. godini imala je 2500 knjiga i čitaonicu sa 26 sjedišta, a brojala je 95 članova. Dobijala je 11 listova i časopisa i bila otvorena za rad sa čitaocima četiri sata dnevno.

Period 1967 – 1972. godina

Osnivanjem „Centra za kulturno-umjetničku djelatnost“ biblioteka je ušla u sastav ove Ustanove, odnosno pripojila se ovoj kulturnoj ustanovi. Biblioteka je smještena u prostorijama zgrade u kojoj je danas Moderna galerija. U ovom periodu izvršen je treći prepis inventarnih knjiga dok materijalnih dokaza o starim inventarnim knjigama nema. Prema postojećim podacima 1972. godine Biblioteka po inventarnim knjigama je posjedovala 8231 knjiga.

Bio je to period aktivne bibliotečke djelatnosti (rad sa čitaocima, nabavka novih naslova za djecu do 14. godine, lijepe književnosti i knjiga koje su obrađivale marksističko-komunističke teme. Čitala su se djela poznatih svjetskih autora i u maloj Budvi se širio broj zainteresovanih posjetilaca Biblioteke koja im je pružala mogućnost za što bolje informisanje i unapredjenje lične kulture. Kao takva Biblioteka je bila prepoznatljiva kao značajan faktor u kreiranju kulturnog života grada.

Period 1972 – 1978. godina

Osnivanjem Kulturnog centra u Budvi, Biblioteka je ušla u sastav nove Ustanove iz oblasti kulture.

U ovom periodu Biblioteka je bila smještena na prvom spratu zgrade Doma kulture „Gojko Krapović“. Za šest godina rada u sastavu Kulturnog centra, je značajno obnovljen knjižni fond. Pored inventarne knjige, vođen je azbučni registar korisnika u koji je upisivana evidencija o iznajmljenim knjigama. Izvori finansiranja su bili stabilni, a evidentiran je i značajan broj poklonjenih monografskih publikacija od strane građana. Rad na propagandi knjige i čitanja odvijan je u sklopu kulturno-umjetničkih programa Centra.

Period 1979- 1991. godina

Kulturni centar u čijem je sastavu bila Biblioteka, 1978. godine mijenja naziv u Kulturno-informativni centar, u čijem sastavu se nastavlja rad Biblioteke.

Za Crnu Goru 1979. godina će biti zapamćena po katastrofalnom zemljotresu koji je potpuno porušio Stari grad Budvu, mnoge hotele i biblioteku u Petrovcu, koja je sagradjena davne 1906. godine.

Tokom zemljotresa uništen je veliki broj bibliotečke građe (monografske publikacije, zbirka razglednica Stare Budve, fotografija kulturno-umjetničkih programa koji su izvođeni u Budvi, pozivnica i propagandnog materijala koji je Biblioteka čuvala. Tokom 1980. godine Biblioteka je preseljena u suteran OŠ „Stefan Mitrov Ljubiša“, na mjestu gdje se danas nalaze prostorije Muzičke škole, i nažalost, iste godine Biblioteka je poplavljena - tom prilikom je pričinjena znatna materijalna šteta uništenjem dijela bibliotečkog fonda

Biblioteka se 1986. godine preseljava u obnovljenu zgradu Doma kulture „Gojko Krapović“ u dio namjenski dograđenog prostora u prizemlju. U ovom periodu značajno se povećala nabavka aktuelnih naslova monografskih publikacija, izvođeni su kulturno-umjetnički programi, građani i privredne organizacije su pomagali razvoj biblioteke poklanjajući i kupujući knjige. Nabavljena su pažljivo odabrana izdanja najuglednijih izdavačkih kuća sa prostora tadašnje Jugoslavije.

Bibliotečki fond je prvi put bio uređen po UDK sistemu sa slobodnim pristupom policama za čitaoce. U 116 m² (1 prostorija) fond je organizovan na: zbirku dječije knjige, zbirku beletristike, zbirku stručne i naučno-popularne knjige. Policama za knjige pregrađen je prostor za 20 čitaoničkih mjesta sa referensnom zbirkom. Usvajanjem prvog Pravilnika o korišćenju knjižnog fonda 1987. godine, napravljen je i prvi lisni katalog monografskih publikacija. U Biblioteci je vođena inventarna knjiga, knjiga upisanih članova, dnevna evidencija o korišćenju građi, karta knjige, korisnički karton (sa ličnim podacima korisnika) i izdavane su članske karte.

Krajem 1989. godine matična biblioteka je imala cjelokupno obrađen fond monografskih publikacija po međunarodnim standardima ISBDM. Iste godine su dnevne posjete Biblioteci bile u prosjeku od 70-100 čitalaca, koji su uzimali na korišćenje dnevno u prosjeku 200 knjiga. Biblioteka je za javnost bila otvorena od 7-14h i od 17-19 h radnim danima (dvokratno), subotom od 7-12 h. U čitaoničkom prostoru korišćena je referensna zbirka, malobrojna stručna knjiga, čitane su „Primorske novine“, „Pobjeda“, „Politika“ i „Istorijski zapisi“.

Period 1992 – 2013. godine

Osnivanjem posebne Javne ustanove „Muzeji, galerija i biblioteka“ Biblioteka postaje organizaciona jedinica u sastavu iste. Upoređujući davnu 1864. godinu sa 2013. godinom, knjižni fond biblioteke je za 20 godina uvećan koliko za ranijih 127 godina postojanja biblioteke.

Ističemo sa ponosom jedan interesantan podatak da je prema popisu stanovništva 2003. godine područje opštine Budva brojalo 15909 stanovnika, a Biblioteka grada Budve sa područnim odjeljenjem 2003. godine raspolagala je sa knjižnim fondom od 69063 tomova, ne računajući školske i manastirske

biblioteke, znači da je po glavi stanovnika samo u javnim bibliotekama bilo 4,34 knjige, što je dvaput više od standarda koji propisuje IFLA/UNESCO.

Zbog izuzetnih rezultata u radu, Biblioteka je 2004. godine dobila najznačajnije opštinsko priznanje – Novembarsku nagradu.

U tom periodu Biblioteka je raspolagala fondom od 70115 knjiga, od čega u matičnoj biblioteci u Budvi ima 57226, a u područnom odjeljenju u petrovačkoj biblioteci 12889 knjiga, čitaoci su na raspolaganju imali dnevne listove „Pobjedu“ „Vijesti“ „Dan“ i „Politika“. Te 2004. godine, Biblioteka je imala 971 upisanih korisnika..

U daljem periodu, do kraja 2006. godine, radilo se ne samo na uvećanju knjižnog fonda koji je tada brojao 78419 svezaka u matičnoj biblioteci i područnom odjeljenju, već i na obezbjeđivanju uslova za nesmetano obavljanje poslova, što se prije svega odnosi na nabavku računara i računarske opreme, njihovo umrežavanje, uvođenje ADSL linije za internetski saobraćaj, kako bi se pripremila platforma za prelazak u novi programski sistem obrade knjiga – COBISS.

Godine 2007. Biblioteka, zajedno sa područnim odjeljenjem u Petrovcu, po inventarnim knjigama broji 81543 sveske, dok je za narednu godinu taj broj povećan na 85028 svezaka, od čega su 2804 na stranim jezicima.

Do 2009. godine Biblioteka, zajedno sa područnim odjeljenjem u Petrovcu dostiže nivo nabavke najaktuelnije bibliotečke građe tekuće izdavačke produkcije na južnoslovenskim jezicima.

Nažalost, usljed ekonomske krize tokom 2009, 2010, i 2011. godine priliv fonda je značajno smanjen i iznosio je 1745 tomova knjiga,(poređenja radi) samo, tokom 2008. godine novonabavljnih tomova knjiga je 2211. Prestaje se i sa kataloškom obradom u COBIS-u, obrada se nastavlja u UNESCO-vom programu BIBLIO.

Popunjavanje bibliotečkog fonda je jedno od najznačajnijih pokazatelja rada biblioteka, i stoga se u tabelarnom prikazu po godinama daje pregled priliva fonda knjiga po inventarnim knjigama radi poredjenja

**-statistički pegled priliva fonda po inventarnim knjigama-
od 1992 – 2012. god. u sastavu JU“Muzeji, galerija i biblioteka“**

godina inventarisanja	inv. br.	br.novonabavljen ih bibl.jedinica
1992.	31035 – 31890	855
1993.	31891 – 33139	1248
1994 – 1995.	33140 - 37269	4128
1996.	37270 – 40895	3625
1997.	40896 – 43957	3061
1998.	43958 – 46516	2558
1999.	46517 – 48526	2009
2000.	48527 – 50868	2341
2001.	50869 – 53048	2179
2002.	53049 – 54784	1735
2003.	54785 – 56356	1571
2004.	56357 – 57226	869
2005.	57225 – 59688	2463

2006.	59689 – 61727	2038
2007.	61728 – 63978	2250
2008.	63979 – 66190	2211
2009.	66191 – 66484	293
2010.	66485 – 67256	771
2011.	67267 – 67938	681
UKUPNO:		36905

Biblioteka je do kraja 2009. godina bila smještena u zgradu „Zeta filma“ u Budvi, a u toku 2010 godine je preseljena u opštinsku zgradu koji koristi „Akademija znanja“ u prizemlju zgrade u neadekvatnom poslovnom prostoru i po veličini i po namjeni.

III POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

Sadašnja biblioteka predstavlja posebnu poslovnu jedinicu u sastavu Javne ustanove „Muzeji, galerija i biblioteka“ Budva koju je osnovao osnivač Opština Budva krajem 1991. godine shodno Odluci o osnivanju Javnih ustanova „Muzeji, galerija i biblioteka“ i „Grad teatar“ Budva ((“Službeni list opštine Budva” broj 13/91, 2/92, 8/92, 5/96, 9/98, 2/07, 5/09 i 7/09).

JU "Muzeji, galerija i biblioteka" **organizovana je u šest** organizacionih jedinica, i to: Direkcija, Zajedničke službe (u daljem tekstu: opšti poslovi); P.J. Muzej (arheološki, etnografski, zaštita kulturnih dobara); P.J. Galerija, P.J. Biblioteka i organizaciona jedinica Spomen dom “Stefan Mitrov Ljubiša”. U okviru Zajedničkih službi, postoje tri službe, i to za: opšte, pravne, administrativne poslove, arhivu i tehničke poslove; finansijsko-računovodstvene poslove; i konzervaciju, restauraciju, preventivnu zaštitu i dizajn.

PJ Biblioteka sadrži matičnu biblioteku „Biblioteka grada Budve“ i područno odjeljenje biblioteku „Stefan Mitrović Ljubiša“ u Petrovcu. Biblioteka grada Budve je smještena u neadekvatnom prostoru u dijelu prizemlja zgrade „Akademije znanja“ u Budvi, gdje se nalazi i univerzitet grada Budve, a područno odjeljenje u Petrovcu zauzima dio I sprata zgrade Spomen doma „Crvena komuna“.

Matična biblioteka u Budvi i područno odjeljenje u Petrovcu raspolažu obimnim i značajnim bibliotečkim fondom kako je prikazano u tabeli:

Matična biblioteka u Budvi posjeduje 71039 monografskih publikacija
Statistički pregled na dan 07.02.2012. god.

BIBLIOTEKA GRADA BUDVE

fond monografskih publikacija na južnoslovenskim jezicima	67939
zavičajna zbirka	1692
zbirka dječije knjige	9622
zbirka beletristike	37184

zbirka naučne i stručne knjige	18476
zbirka stare i rijetke knjige do 1945. god.	261
referensna zbirka	704
zbirka knjiga na inostranima jezicima (engl.,ruski,njemački, franc.)	3100
br. zapisa u programu BIBLIO/ UNESCO monografskih ----- 32284	36320
br.bibliograf. jedinica obrađeni tekstova „Primorskih novina“ ----- 4036	
br. zapisa u programu COBISS	3226

Na dan 31.12. 2012. godine, knjižni fond u odnosu na statistički pregled od 7. 02. 2012. godine je uvećan za 1202 monografske publikacije.
Područno odjeljenje u Petrovcu „S.M. LjUBIŠA“ posjeduje 16998 monografskih publikacija
Statistički pregled na dan 07.02.2012. god

fond monografskih publikacija na južnoslovenskim jezicima	16498
zavičajna zbirka	505
zbirka dječije knjige	1981
zbirka beletristike	10796
zbirka naučne i stručne knjige	2656
zbirka stare i rijetke knjige do 1945. god.	427
referensna zbirka	133
zbirka knjiga na inostranim jezicima(engl.,ruski, njemački, franc.)	500
broj zapisa u bazi BIBLIO/UNECO	8200

Na dan 31.12. 2012. godine, knjižni fond u odnosu na statistički pregled od 7. 02. 2012. godine je uvećan za 220 monografskih publikacija

Zbog nedostatka prostora, korisnici mogu da se koriste sa samo jednim dijelom bibliotečkog fonda, dok je preostali bibliotečki fond spakovan u kutije i deponovan u garažnom dijelu „Akademije znanja“.

U matičnoj biblioteci u Budvi je improvizovano dječje odjeljenje u okviru postojećeg prostora, dok ga u područnom odjeljenju u Petrovcu nema, iako je to zakonska obaveza shodno članu 8 stav 8 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.

Usljed nedostatka prostora, ne postoje odjeljenja za obradu i nabavku bibliotečko-informacione gradje, odjeljenje za kulturno-obrazovne programe i druga odjeljenja, koja postoje u drugim matičnim bibliotekama u Crnoj Gori.

Postojeća kadrovska struktura je prikazana kako slijedi:

Matična biblioteka u Budvi

redni broj	Radno mjesto	stručno zvanje	broj izvršilaca
1	organizator za književno – kulturni program	VSS	1
2	viši bibliotekar	VSS	1

3	bibliotekar	VSS	3
4	knjižničar	SSS	5
4	manipulator	SSS	1
Ukupno			
11			
Područno odjeljenje u Petrovcu			
redni broj	radno mjesto	stručno zvanje	broj izvršilaca
1	knjižničar	SSS	2
Ukupno			
2			

IV RAZLOZI ZA IZDVAJANJE BIBLIOTEKE IZ SASTAVA JU „MUZEJI, GALERIJA I BIBLIOTEKA“

Od prve čitaonice u Budvi pa do danas, uglavnom zbog nedostatka prostora, biblioteka nije uspjela da na adekvatni način dostigne stepen aktivnosti koji bi u potpunosti odgovarao novom zakonskom konceptu.

Sadašnja biblioteka kao PJ u sastavu JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ nije bila u stanju da razvije svoje posebne službe kao manje organizacione jedinice, jer nije bilo prostora za njihov rad. Ipak zahvaljujući stručnom bibliotečkom kadru, Biblioteka je postigla zapažene rezultate rada u ranijem periodu, a što je prikazano u II poglavlju ovog elaborata.

Zaostajanje Biblioteke je uslovljeno uglavnom objektivnim razlozima, a naročito: hroničnim nedostatkom prostora za potrebe bibliotečke djelatnosti, nedostatkom odgovarajuće opreme (police za knjige, internet veza, kompjuterski inventar i sl.) kao i nedovoljnom finansijskom podrškom.

Novi Zakon o bibliotečkoj djelatnosti afirmiše biblioteku kao posebnu javnu ustanovu i predviđa značajne promjene u pogledu sadržaja, ciljeva i načina obavljanja bibliotečke djelatnosti, njihovog načina rada i funkcionisanja.

Zakonskom obavezom koja je ujedno i opredjeljenje osnivača Opštine Budva da iz sastava JU „Muzeji, galerija i biblioteka“ izdvoji biblioteku kao posebnu ustanovu, stvara se pretpostavka da će biblioteka kao samostalna ustanova biti u stanju da utvrdi strategiju svog razvoja i da realizuje svoje aktivnosti za unapredjenje poslovanja.

Kao samostalni pravni subjekt, Biblioteka će moći da brže i efikasnije djeluje na poboljšanju uslova za obavljanje bibliotečke djelatnosti.

V NOVI ORGANIZACIONI OBLIK, DJELOKRUG RADA I UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Novi organizacioni oblik

Shodno namjeni i sadržaju bibliotečke gradje i preovladajućeg kruga korisnika, Biblioteka grada Budve će biti organizovana kao posebna ustanova kulture kao narodna biblioteka JU „Biblioteka grada Budve“.

Narodna biblioteka obavlja djelatnost za potrebe građana, na području za koje je osnovana, obezbjeđujući im jednake uslove za opšte kulturno uzidizanje, obrazovanje i informisanje.

Djelokrug rada

Narodna biblioteka JU „Biblioteka grada Budve“ se bavi bibliotečkom djelatnošću koja obuhvata:

- nabavku, obradu, čuvanje, zaštitu i korišćenje, prezentaciju i popularizaciju bibliotečke gradje,
- izradu kataloga, bibliografija, biltena, baze podataka i drugih izvora informacija,
- omogućavanje pristupa bibliotečkoj gradji, izvorima informacija, uslugama i servisima,
- obezbjeđivanje korišćenja i protoka bibliografskih i drugih izvora informacija i usluga,
- edukaciju korisnika,
- vođenje evidencije o gradji i korisnicima i
- druge poslove u skladu sa zakonom.

Pored opštih poslova iz bibliotečke djelatnosti JU „Biblioteka grada Budve“ će obavljati slijedeće poslove:

- učestuje u opštem i informatičkom obrazovanju građana,
- prikuplja, obrađuje i čuva zavičajnu gradju na području djelatnosti biblioteke,
- organizuje posebne oblike rada za djecu, omladinu i odrasle u cilju razvijanja i podsticanja čitalačke kulture,
- organizuje posebne oblike rada za lica sa posebnim potrebama i obezbjeđuje im uslove za korištenje bibliotečke gradje shodno njihovim potrebama i mogućnostima,
- organizuje kulturne aktivnosti koje su u skladu sa njenom djelatnošću,
- vrši izdavačku djelatnost i
- organizuje istraživački rad u okviru svoj djelovanja.

Unutrašnja organizacija

Narodna biblioteka JU „Biblioteka grada Budve“ svoj posao vrši preko odjeljenja i planira se i mogućnosti uvođenja pokretne biblioteke. Unutrašnja organizacija je uslovljena obimom i sadržajem bibliotečkog fonda, djelokrugom rada biblioteke, brojem korisnika i drugim kriterijumima, tako da se u skladu sa naprijed navedenim JU „Biblioteka grada Budve“ organizuje na sledeći način:

- matična biblioteka u Budvi,
- područno odjeljenje u Petrovcu,
- odjeljenje za obradu bibliotečko-informacione gradje,
- opšte odjeljenje,

- dječje odjeljenje,
- odjeljenje za zavičajnu zbirku,
- odjeljenje za kulturno-obrazovne programe i podsticanje čitanja, odnose sa medijima i izdavačkom djelatnošću,
- odjeljenje inostrane knjige i
- služba za opšte i administrativno-računovodstvene poslove.

1. Matična biblioteka u Budvi

Matična biblioteka pored opštih bibliotečkih poslova obavlja i matične djelatnosti i to stručno-savjetodavnu pomoć školskim, specijalnim, manastirskim i crkvenim bibliotekama na svom području, i koordinaciju rada biblioteka, praćenje i proučavanje stanja, potreba i uslova rada biblioteka i iniciranje mjera za unapređivanje djelatnosti, prikupljanje i obradu statističkih i drugih podataka o radu biblioteka i vođenje registra biblioteka.

2. Područno odjeljenje u Petrovcu

Područno odjeljenje u Petrovcu je sastavni dio matične JU „Biblioteke grada Budve“. Njena djelatnost je čuvanje bibliotečko-informacione građe i davanje iste na korišćenje, odnosno zadovoljavanje informacionih, kulturnih, obrazovnih i rekreativnih potreba za područje Petrovca i Paštrovića. Aktivno saraduje sa Osnovnom školom „Mirko Srzentić“, odjeljenjem vrtića u Petrovcu, turističkom privredom, nevladinim organizacijom „Udruženje Paštrovića“ i drugim nevladinim organizacijama i pojedincima, podstiče informisanje i njegovanje kulturnih tradicija vezanih za ovo područje.

3. Odjeljenje za obradu bibliotečko-informacione gradje

Ovo odjeljenje obavlja poslove katalogizacije i klasifikacije, izrađuje kataloge koji korisnicima i bibliotečkim djelatnicima pružaju uvid u postojeće fondove biblioteke, vrši prijem bibliotečke građe, tehničke obrade, stručne obrade: klasifikacija i katalogizacija i predmetizacija, redakcija i ažuriranje bibliotečkih kataloga, informisanje bibliotečkih radnika na pozajmnim odjeljenjima, raspodjela i distribucija bibliotečke građe po odjeljenjima

4. Opšte odjeljenje

Opšte odjeljenje podrazumijeva korisničke servise utemeljene u savremenim info- punktovima koji bi se nalazili u prostorijama u kojima su smještene odvojene zbirke beletristike, zbirke stručne knjige, referensne zbirke, zbirka periodike, zavičajne zbirke, zbirka inostrane knjige, rad opšte, zavičajne i multimedijalne čitaonice bio bi u nadležnosti ovog odjeljenja.

Posebna obaveza ovog odjeljenja je stalna nabavka bibliotečke gradje, i minimalna nabavka gradje na godišnjem nivou je 5 % u odnosu na postojeći fond, prema bibliotečkim standardima za rad narodne biblioteke, a poželjno je da bude veća.

5. Dječje odjeljenje

Postojanje dječjeg odjeljenja je propisano u članu 8 stav 8 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti i biblioteka je obavezna da ga formira.

U biblioteci u Budvi postoji improvizovano dječje odjeljenje prilagodjeno djeci do 5 godina starosti.

Dječje odjeljenje će obuhvatiti zbirke dječje knjige kao posebni i izdvojeni multimedijalni fond, sa čitaonicom i opremom, uključujući informacionu tehnologiju i druge medije prilagodjene potrebama djece. Predviđeno je formiranje dječjeg odjeljenja u Budvi i u područnom odjeljenju u Petrovcu.

6. Odjeljenje za zavičajnu zbirku

Odjeljenje zavičajne zbirke obuhvata:

- bibliotečki materijal koji se svojom sadržinom odnosi na teritoriju opštine Budva, kao geografskog, etničkog, istorijskog, kulturnog i ekonomsko-političkog područja,
- svi autori (i njihova djela) koji su rodom iz budvanske opštine, bibliotečki materijal čiji su autori rođeni na teritoriji opštine Budva, a nastao je van granica opštine Budva i van državnih granica Crne Gore,
- bibliotečki materijal autora koji nisu rođeni u Budvi, ali dugi niz godina žive i rade na području opštine Budva i svojim stvaralaštvom utiču na afirmaciju lokalne zajednice.
- sva građa koja je objavljena na (štampana) na teritoriji opštine Budva, bez obzira na njenu sadržinu i mjesto rođenja njenog stvaraoca i
- propagandni materijal i zbornici radova sa naučnih skupova koji su održani na području opštine Budva, iako njihovi autori i teme koje obrađuju nisu u vezi sa područjem opštine Budva.

Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti je posebno propisana obaveza narodne biblioteke da prikuplja, obrađuje i čuva zavičajnu gradju na području djelatnosti biblioteke.

7. Odjeljenje za kulturno-obrazovne programe i podsticanje čitanja, odnose sa medijima i izdavačkom djelatnošću

Rad ovog odjeljenja obuhvata aktivnosti na afirmaciji bibliotečke djelatnosti putem medija, rad na kulturno-umjetničkim programima po zadatku propagande čitanja i korišćenja bibliotečko-informacione građe i koordinaciji sa svim službama u Biblioteci radi prikupljanja i prezentacije podataka o radu.

8. Odjeljenje inostrane knjige

U Budvi, turističkoj metropoli koju je prošle godine posjetilo oko 640.000 turista, treba svakako da postoji odjeljenje inostrane knjige i opravdano

je formiranje takvog odjeljenja. Sada u Biblioteci grada Budve na inostranim jezicima iz oblasti beletristike ima 3100 monografskih publikacija, a u područnom odjeljenju u Petrovcu 500 publikacija.

Nabavku građe za ovo odjeljenje treba profilisati na govorna područja iz kojih dolaze turisti.

Bilo bi veoma korisno i postojanje pokretne biblioteke. **Pokretna biblioteka** je privremeni ili stalni oblik opsluživaja korisnika narodne biblioteke. Najpogodniji organizaciono-tehnički oblik opsluživanja je **bibliobus** (specijalni kombi) koji svojom pokretnošću omogućava da se fond koristi na više međusobno udaljenih mjesta. Bibliobus bi bio najbolje rješenje za opsluživanje sa bibliotečkom građom, a bio bi u funkciji korisničkog servisa za stare i nemoćne, bolesne, i lica sa posebnim potrebama.

Sva odeljenja za rad s korisnicima treba da posjeduju informacioni pult sa PC i Internetom, slobodan pristup fondovima i čitaonicu.

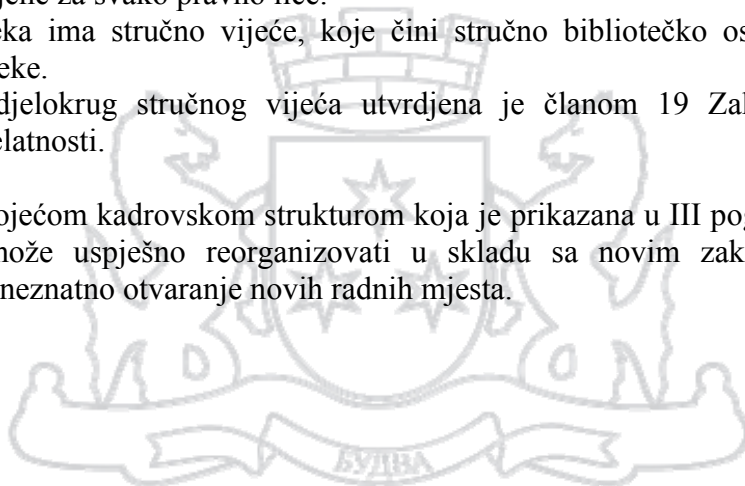
9. Služba za opšte i administrativno- računovodstvene poslove

Ova služba obuvata opšte poslove i administrativno-računovodstvene poslove uobičajene za svako pravno lice.

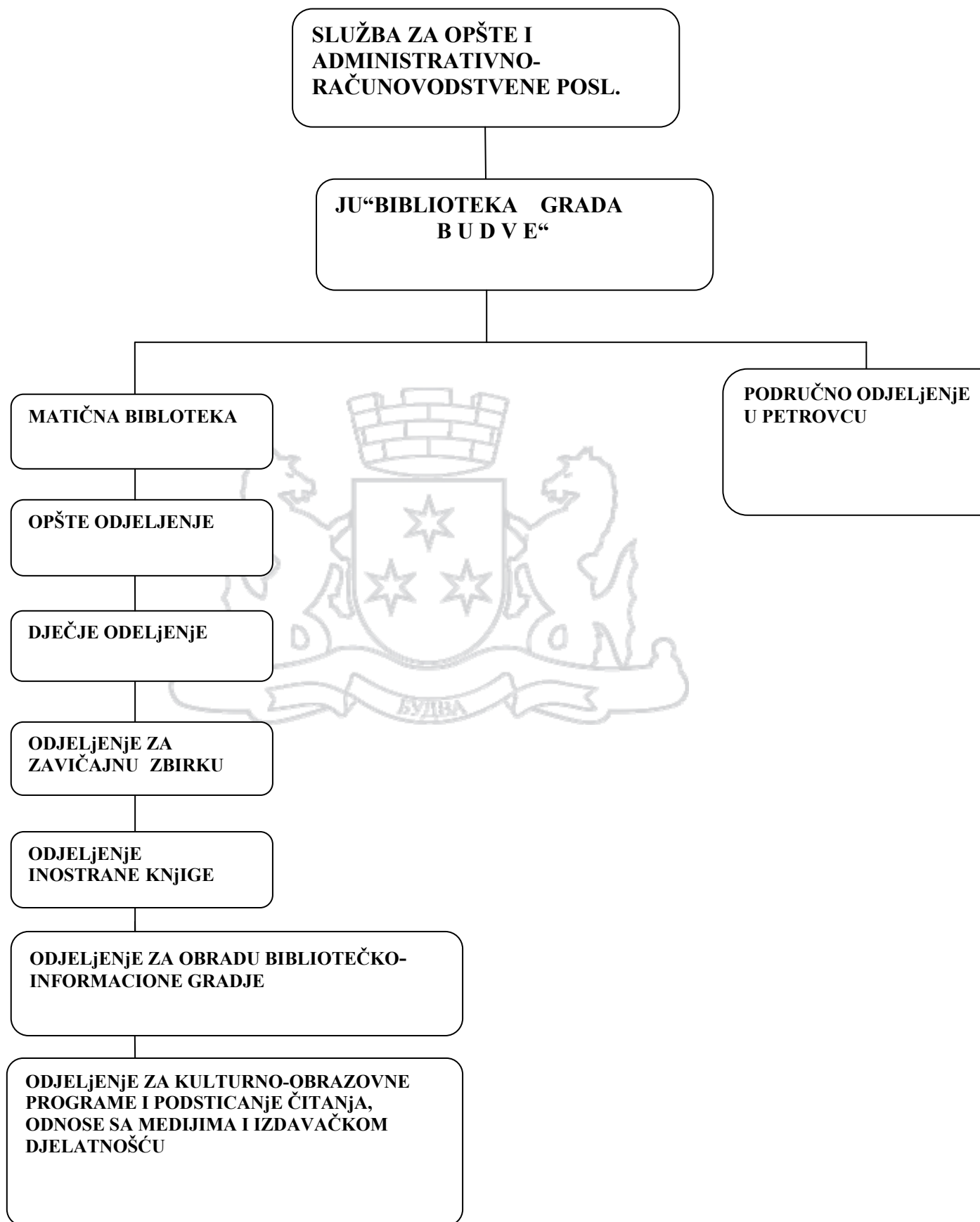
Biblioteka ima stručno vijeće, koje čini stručno bibliotečko osoblje i direktor biblioteke.

Nadležnost i djelokrug stručnog vijeća utvrđena je članom 19 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.

Sa postojećom kadrovskom strukturom koja je prikazana u III poglavlju, ustanova se može uspješno reorganizovati u skladu sa novim zakonskim konceptom, uz neznatno otvaranje novih radnih mjesta.

**ŠEMA UNUTRAŠNJE ORGANIZACIJE NARODNE BIBLIOTEKE JU
„BIBLIOTEKA GRADA BUDVE“**

VI PREDLOG PROSTORNOG RJEŠENJA ZA NARODNU BIBLIOTEKU JU „BIBLIOTEKA GRADA BUDVE“

Za realizaciju poslova iz utvrdjenog djelokruga rada narodne biblioteke JU „Biblioteka grada Budve“ neophodan je odgovarajući prostor. Bez odgovarajućeg prostora rad biblioteke je otežan i nije na zadovoljavajućem nivou niti može da odgovara potrebama korisnika.

Matična biblioteka u Budvi koja je smještena u dijelu prizemlja zgrade „Akademije znanja“ raspolaže sa ukupno 493,64 m² poslovnog prostora, od toga je neuslovan podrumski depo od 150 m², a „uslovnog“ prostora od 333,64m². Biblioteka ima dovoljno prostora samo za realizaciju programa pojedinih segmenata djelovanja u zgradi „Akademije znanja“ u odobrenom prostoru.. Nove „uslovne“ prostorije su za samo 78.64 m² veće nego u prethodnom prostoru zgrade „Zeta fima“, ali su istovremeno i nefunkcionalnije.

Područno odjeljenje u Petrovcu je smješteno u dijelu I sprata JU „Spomen dom Crvena komuna“ na površini od 42 m².

Po broju stanovnika u Budvi i po veličini bibliotečkog fonda budvanska biblioteka bi trebala da posjeduje najmanje 1.517 m² poslovnog prostora.

Jedno od prostornih rješenja za JU „Biblioteku grada Budve“ bi bila izgradnja nove zgrade koja bi bila planski gradjena sa namjenom za vršenje bibliotečke djelatnosti. U međuvremenu predlažemo korišćenje dijela prizemlja i tri kancelarije na spratu u zgradi „Akademija znanja“.

Navedena zgrada je podiguta na dijelu katastrske parcele 555/5 KO Budva i dijelu katastarske parcele 556/1 KO Budva, i Opština Budva je podnijela zahtjev za upis prava svojine na etažnu razradu ovog objekta br. R.105/12 od 28. 12. 2012. godine.

Stoga predlažemo da se JU „Biblioteci grada Budve“ omogući korišćenje dijela prizemlja zgrade „Akademija znanja“ i 3 prostorije na spratu.

Za područno odjeljenje u Petrovcu, predlažemo da se ustupi na korištenje za potrebe bibliotečke djelatnosti I sprat zgrade Crvene komune ili pronadje drugi adekvatni prostor u Petrovcu za potrebe iste.

Osim prostora koji je neophodan za obavljanje bibliotečke djelatnosti, potrebna je i nabavka sledeće opreme:

Odjeljenje za zavičajnu zbirku

2PC, štampač, 2 UPS, 1 skener

kancelarijski namještaj sa ormarima za multimedijalnu gradju i policama za periodiku

Odjeljenje za odrasle (beletristika i stručna knjijiga)

2 PC, 3 štampača

namještaj

Odjeljenje za kulturno-obrazovne programe i podsticanje čitanja, odnose sa medijima i izdavačkom djelatnošću

1 PC, 1 štampač, 1 skener, 1 UPS, namještaj
1 digitalni foto-aparat, 1 digitalna
kamera, 1 diktafon, 1 kino
projektor sa platnom, ozvučenje
sa potrebnom opremom.

Odjeljenje za obradu i nabavku bibliotečko-informacione gradje

4 PC UPS, 4 COBISS štampača, namještaj
1 standardni štampač, 1 PC, 1
štampač, 1 UPS, 1 lap-top

Služba za opšte i administrativno-finansijske poslove

2 PC, 2 štampač, 2 UPS, lap-top, namještaj
elektronski digitron

Dječje odjeljenje opremanje dječje čitaonice

4 PC, 4 UPS, 4 štampača, 1 odgovarajući namještaj
televizor, 1 CD plejer

Opremanje opšte čitaonice i multimedijalne čitaonice

6 PC(sa pratećom opremom), 6 čitaonički stolovi i stolice
UPS

Područno odjeljenje u Petrovcu

2 PC, 2 štampača, 22 PC, 2 namještaj
štampača,

Neophodna je nabavka odgovarajućih polica za knjige i druga tehnička
oprema koja nije navedena u ovom elaboratu.

VII NAČIN OBEZBJEDJIVANJA SREDSTAVA ZA RAD

Predlogom Elaborata za JU „Biblioteka grada Budve“ za 2013. godinu planirana su
sredstva

u iznosu od 305.500,00 eura.

Sredstva za vršenje djelatnosti Ustanove u cjelosti se obezbjedjuju iz Budžeta
Opštine Budva, shodno programskim i drugim aktivnostima iz domena rada
Ustanove.

Takodje Opština Budva obezbjedjuje i prostore (objekte) u kojima Ustanova
ostvaruje svoju djelatnost, kao i opremu i sredstva za rad.

FINANSIJSKI PLAN NARODNE BIBLIOTEKE JU „BIBLIOTEKA GRADA
BUDVE“ ZA 2013. GODINE

Narodna biblioteka JU "Biblioteka grada Budve"					
Plan primitaka					
Fiskalna godina: 2013					
Narodna biblioteka JU "Biblioteka grada Budve"					
					305.500,00
1.	Budžet Opštine				295.500,00
2.	Prihodi od djelatnosti				5.000,00
3.	Ostali prihodi				5.000,00
Plan izdataka					
Fiskalna godina: 2013					
Narodna biblioteka JU "Biblioteka grada Budve"					
					305.500,00
411	BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA				177.900,00
	4111	Neto zarade			104.500,00
	4112	Porez na zarade			14.000,00
	4113	Doprinosi na teret zaposlenog			37.000,00
	4114	Doprinosi na teret poslodavca			21.000,00
	4115	Opštinski prirez			1.400,00
412	OSTALA LIČNA PRIMANJA				14.000,00
	4129	Ostale naknade			14.000,00
413	RASHODI ZA MATERIJAL I USLUGE				38.600,00
	4131	Rashodi za materijal i usluge			7.000,00
	4132	Rashodi za službena putovanja			5.000,00
	4133	Rashodi za reprezentaciju			1.000,00
	4134	Rashodi za energiju			3.000,00
	4135	Rashodi za telefonske usluge			2.000,00
	4136	Rashodi za poštanske usluge			600,00
	4139	Ugovorene usluge			20.000,00
416	RENTA				15.000,00
	4161	Zakup objekata			15.000,00
441	KAPITALNI IZDACI				10.000,00
	4415	Izdaci za opremu			10.000,00
463	OTPLATA OBAVEZA IZ PRETHODNOG PERIODA				50.000,00
	4631	Otplata obaveza iz prethodnog perioda			50.000,00

VIII PREDLOG MJERA

- Radi rješavanja adekvatnog prostora za potrebe narodne biblioteke JU „Biblioteka grada Budve“, predlažemo da osnivač Opština Budva ustupi pravo korištenja na dijelu prizemlja zgrade „Akademija znanja“, kao i 3 kancelarije na I spratu,
- Radi rješavanja adekvatnog prostora za Područnu jedinicu u Petrovcu, predlaže se da osnivač Opština Budva ustupi I sprat zgrade „Crvena komuna“ za potrebe bibliotečke djelatnosti ili pronadje drugi adekvatni prostor u Petrovcu za potrebe iste,
- Donijeti Odluku o osnivanju narodne biblioteke JU “Biblioteka grada Budve“ kojom će se u skladu sa propisima, institucionalno definisati funkcionisanje Ustanove
- Pripremiti novi Statut narodne biblioteke JU „Biblioteka grada Budve“ i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kojim će se utvrditi nova organizaciona struktura Biblioteke i projekcija radnih mjesta, i u skladu sa tim, izvršiti raspoređivanje zaposlenih prema utvrđenom opisu poslova i uslovima za njihovo obavljanje i
- Imenovati vd direktora do raspisivanja konkursa i imenovanja direktora JU.

